



Rättsfallssamlingen

Mål T-384/11

**Safa Nicu Sepahan Co.
mot
Europeiska unionens råd**

”Gemensam utrikes- och säkerhetspolitik — Restriktiva åtgärder mot Iran för att förhindra kärnvapenspridning — Frysning av tillgångar — Oriktig bedömning — Rätt till ett effektivt domstolskydd — Skadeståndstalan”

Sammanfattning – Tribunalens dom (första avdelningen) av den 25 november 2014

1. *Talan om ogiltigförklaring — Grunder — Maktmissbruk — Begrepp*
2. *Europeiska unionen — Domstolsprövning av lagenligheten av institutionernas rättsakter — Restriktiva åtgärder mot Iran — Åtgärder som vidtas för att förhindra kärnvapenspridning — Prövningens räckvidd*
(Artikel 275 andra stycket FEUF; Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, artikel 47; rådets beslut 2010/413/GUSP)
3. *Utomobligatoriskt skadeståndsansvar — Villkor — Rättsstridighet — Skada — Orsakssamband — Ett av villkoren är inte uppfyllt — Skadeståndstalan ska ogillas i sin helhet*
(Artikel 340 andra stycket FEUF)
4. *Utomobligatoriskt skadeståndsansvar — Villkor — Tillräckligt klar överträdelse av en rättsregel som ger enskilda rättigheter — Institutionens utrymme för skönsmässig bedömning var begränsat eller obefintligt när rättsakten antogs — Nödvändigt att beakta sammanhanget*
(Artikel 340 andra stycket FEUF)
5. *Utomobligatoriskt skadeståndsansvar — Villkor — Tillräckligt klar överträdelse av en rättsregel som ger enskilda rättigheter — Rättsregel som ger enskilda rättigheter — Begrepp — Villkor för antagandet av restriktiva åtgärder mot Iran — Omfattas*
(Artikel 340 andra stycket FEUF; rådets förordningar nr 961/2010 och nr 267/2012)
6. *Utomobligatoriskt skadeståndsansvar — Villkor — Faktisk och säker skada — Bevisbörda*
(Artikel 340 andra stycket FEUF)
7. *Utomobligatoriskt skadeståndsansvar — Villkor — Orsakssamband — Begrepp — Bevisbörda*
(Artikel 340 andra stycket FEUF)

8. *Utomobligatoriskt skadeståndsansvar — Skada — Skada som ger rätt till ersättning — Ideell skada till följd av restriktiva åtgärder, vilka skadar den av åtgärderna berörda enhetens rykte, har publicerats i Europeiska unionens officiella tidning — Omfattas*

(Artikel 340 andra stycket FEUF; rådets förordningar nr 961/2010 och nr 267/2012)

9. *Utomobligatoriskt skadeståndsansvar — Villkor — Faktisk och säker skada som förorsakats av en olaglig rättsakt — Ideell skada vilken förorsakats av antagandet och upprätthållandet av restriktiva åtgärder — Ogiltigförklaring av den angripna rättsakten säkerställer inte tillräcklig ersättning för ideell skada*

(Artikel 340 andra stycket FEUF; rådets förordningar nr 961/2010 och nr 267/2012)

10. *Utomobligatoriskt skadeståndsansvar — Skada — Skada som ger rätt till ersättning — Begrepp — Leverantörens beslut att avsluta samarbetet med det berörda företaget — Omfattas inte*

(Artikel 340 andra stycket FEUF)

11. *Utomobligatoriskt skadeståndsansvar — Skada — Ersättning — Dröjsmålsränta — Regler för beräkning*

(Artikel 340 andra stycket FEUF)

1. Se beslutet.

(se punkt 30)

2. Unionsdomstolen ska, i enlighet med de befogenheter den har getts genom EUF-fördraget, säkerställa en i princip fullständig kontroll av lagenligheten av samtliga unionsrättsakter med avseende på de grundläggande rättigheterna, vilka utgör en integrerad del av unionens rättsordning. Till dessa grundläggande rättigheter hör bland annat rätten till ett effektivt domstolsskydd.

För att den domstolsprövning som garanteras i artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna ska vara effektiv krävs bland annat att unionsdomstolen försäkras sig om att rättsakten i fråga, som är individuell i förhållande till den berörda personen eller enheten, grundas på faktiska omständigheter som utgör ett tillräckligt underlag för en sådan rättsakt. Detta förutsätter en undersökning av de faktiska omständigheter som har åberopats i redogörelsen för skälen och som ligger till grund för nämnda rättsakt, vilket betyder att domstolskontrollen inte är begränsad till en abstrakt bedömning av huruvida de angivna skälen sannolikt är korrekta, utan avser huruvida dessa skäl, eller åtminstone ett skäl som i sig anses utgöra tillräckligt stöd för rättsakten, är väl underbyggda.

Härvid ankommer det på unionsdomstolen att vid denna prövning vid behov anmoda den behöriga unionsmyndigheten att inkomma med uppgifter eller bevisning, oavsett om de är hemliga eller inte, som är av relevans för denna prövning. Det är nämligen den behöriga unionsmyndigheten som, vid ett eventuellt bestridande, ska visa att det finns grund för de skäl som har åberopats mot den berörda personen, och inte den berörda personen som ska bevisa att det saknas grund för skälen.

(se punkterna 32–36)

3. Se beslutet.

(se punkterna 47 och 48)

4. Se beslutet.

(se punkterna 50–55)

5. Förordningarna nr 961/2010 och nr 267/2012 om restriktiva åtgärder mot Iran har förvisso till huvudsakligt syfte att ge rådet möjlighet att genomföra vissa restriktioner av enskildas rättigheter för att förhindra kärnvapenspridning och finansiering av densamma. De bestämmelser som uttömmande anger på vilka villkor sådana restriktioner är tillåtna syftar emellertid, e contrario, i huvudsak till att skydda de berörda enskildas individuella intressen genom att begränsa de fall då restriktiva åtgärder lagligen kan tillämpas mot nämnda personer, samt omfattningen av dessa åtgärder och deras grad av stränghet.

Sådana bestämmelser säkerställer således skydd för eventuellt berörda personers och enheters individuella intressen och ska därför betraktas som rättsregler vars syfte är att ge enskilda rättigheter. Om de tillämpliga villkoren i sak inte är uppfyllda har den berörda personen eller enheten nämligen rätt att inte påföras några sådana åtgärder. En sådan rättighet innebär med nödvändighet att om restriktiva åtgärder vidtas mot en person eller enhet på villkor som inte föreskrivs i de aktuella bestämmelserna, ska denne ha möjlighet att begära ersättning för den skada åtgärderna orsakar, om det visar sig att vidtagandet av åtgärderna grundas på en tillräckligt klar överträdelse av de regler som rådet tillämpat i sak.

(se punkterna 56–58)

6. Se beslutet.

(se punkt 70)

7. Se beslutet.

(se punkt 71)

8. En enhet, mot vilken restriktiva åtgärder har vidtagits med anledning av att den anses ha stött kärnvapenspridning, kopplas offentligt ihop med ett agerande som anses allvarligt hota fred och internationell säkerhet. Detta föder misstro och drar vanära över enheten, vars rykte sålunda påverkas, vilket i sin tur innebär att enheten lider ideell skada.

För det första har den vanära och misstro som restriktiva åtgärder ger upphov till nämligen inte att göra med den berörda enhetens ekonomiska och handelsmässiga kapacitet, utan med dess vilja att vara involverad i verksamhet som det internationella samfundet anser vara förkastlig. Påverkan på den berörda enheten går sålunda utöver området för dess dagliga ekonomiska intressen. För det andra förvärras den skada som den berörda enhetens rykte lidit av att skadan inte är en följd av en personlig uppfattning, utan av ett offentligt ställningstagande av en unionsinstitution, vilket har publicerats i *Europeiska unionens officiella tidning* och följts upp med tvingande rättsverkningar.

Offentliggörandet av restriktiva åtgärder utgör en del av förfarandet för antagande av sådana åtgärder, eftersom offentliggörandet bland annat utgör en förutsättning för att dessa åtgärder ska träda i kraft i förhållande till tredje man. Under dessa omständigheter utgör offentliggörandet av nämnda åtgärder i EUT inte en omständighet som bryter orsakssambandet mellan antagandet och bibehållandet av de restriktiva åtgärderna, å ena sidan, och den skada som enhetens rykte har lidit, å andra sidan.

(se punkterna 80 och 82–84)

9. Ogiltigförklaringen av de angripna rättsakterna utgör till sin natur en slags kompensation för den ideella skada som enheten har lidit. I domen om ogiltigförklaring fastställs nämligen att uppgiften om att enheten skulle ha medverkat till kärnvapenspridning var grundlös och därmed olaglig.

I den mån som påståendet att nämnda enhet har varit inblandat i kärnvapenspridning har haft en inverkan på andra enheters, vilka till övervägande del är hemmahörande utanför unionen, agerande gentemot den förstnämnda enheten kan ogiltigförklaringen av upptagandet av denna enhet innebära att skadeståndet jämkas, men ogiltigförklaringen kan inte anses utgöra full ersättning för den skada som lidits. Dessa följder kan nämligen inte uppvägas till fullo genom ett fastställande a posteriori av att de angripna rättsakterna är olagliga. Ett antagande av restriktiva åtgärder mot en enhet drar nämligen som regel till sig mer uppmärksamhet och ger upphov till fler reaktioner, i synnerhet utanför unionen, än en påföljande ogiltigförklaring av desamma.

Rådets påstående avseende den berörda enheten är dessutom särskilt allvarligt då det associerar enheten med iransk kärnvapenspridning, det vill säga en verksamhet som enligt rådet hotar internationell fred och säkerhet.

(se punkterna 86–89)

10. Vad avser unionens utomobligatoriska skadeståndsansvar utgör ett beslut att inte tillhandahålla produkter i sig inte en skada. En skada uppkommer nämligen endast om detta beslut påverkar det berörda företags ekonomiska resultat. Så är bland annat fallet när företaget tvingas köpa samma produkter på mindre förmånliga villkor från andra leverantörer eller när beslutet att inte leverera material leder till att genomförandet av avtal som ingåtts med kunder försenas, med innebörden att företaget åläggs viten. På samma sätt kan, när en alternativ leverantör inte kan hittas, existerande avtal komma att sägas upp och företaget i fråga kan hindras från att delta i pågående upphandlingar.

(se punkt 110)

11. Se beslutet.

(se punkt 151)